

Κάθαρσις

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Ο.Σ.Υ.Α.Π.Ε.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΥΠΟΛΟΓΩΝ ΑΙΡΕΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Υπάλληλοι Ομοσπονδίας Υπαλλήλων
Αιρετών Περιφερειών Ελλάδας (ΟΣΥΑΠΕ):

Βαϊτση Βασιλική

Ζιάκα Γιολάντα

Κανάκη Ελένη

Καραχάλιου Κωνσταντίνα

Κεβρεκίδης Γιώργος

Κομίτη Ελένη

Μάρη Μάγδα

Παπαγεωργίου Οδυσσέας

Πρωτοψάλτη Ματίνα

Φοιτητες Στ' εργαστηρίου Ανωτάτης
Σχολής Καλών Τεχνων

Αλεξανδροπούλου Κυριακή

Ελευθεριάδου Ελισσάβετ

Θανασά Αγγελική

Καστρινογιάννη Ελένη

Κουλιεράκη Βασιλική

Κουρκούλης Στέλιος

Νικολάου Δημητριάνα

Σάλα Μανιόλα

Σκάρδη Φαίη

Σταμούλου Ευαγγελία

Τραχαλάκη Τερψιχόρη

Τσολάκης Αλέξανδρος

Φερεντίνου Νεφέλη

Κάθαρσις

Να αγγίζουμε όλα τα «θέλω» και τα όνειρα...

Συνεχίζουμε να παρεμβαίνουμε σε όλες τις πλευρές της ζωής των εργαζομένων. Για εμάς οι συνδικαλιστικές οργανώσεις πρέπει να αγγίζουν όλα τα «θέλω» και τα όνειρά τους. Να ενώνουν τον «έμπειρο» με τον «άπειρο», τον δυνατό με τον αδύνατο, τον επιστήμονα με τον τεχνίτη, τους κλάδους όλους, τους ανθρώπους όλους, στο δρόμο της διεκδίκησης για την χειραφέτηση και την ανύψωση του Ανθρώπου. Να δημιουργούν το υπόβαθρο όλοι οι άνθρωποι, να «βγάζουν έξω» ό,τι καλύτερο έχουν, ό,τι καλύτερο μπορούν να εισφέρουν, μακριά από τον ατομικισμό, τον ανταγωνισμό και την εκμετάλλευση.

Η ιδέα έπεσε στο τραπέζι μετά τις εικαστικές δράσεις των τελευταίων χρόνων σε επίπεδο Συλλόγου Αττικής, θέλοντας να δώσουμε διέξοδο σε σκέψεις και ανησυχίες των εργαζομένων στις Περιφέρειες της χώρας, να ενισχύσουμε τη διάθεση για δημιουργία. Αφού στην Περιφέρεια Αττικής έχουμε συναδέλφους δημιουργούς, εκφραστές της συλλογικής δράσης, γιατί να μην προσπαθήσουμε για κάτι πιο μεγάλο;

Έτσι, και έχοντας επίγνωση ότι τίποτα δεν παίρνει μαζικές διαστάσεις, τίποτα δεν αγκαλιάζεται από πολλούς, τίποτα δεν καθιερώνεται αν «κάποιοι», λίγοι στη αρχή δεν παλέψουν για τα όνειρά τους, προσκαλέσαμε να ακολουθήσουν το δρόμο αυτό κι άλλοι Σύλλογοι εργαζομένων στις Περιφέρειες της χώρας, μέλη της ΟΣΥΑΠΕ. Και είμαστε χαρούμενοι, που βρήκαμε συνοδοιπόρους που μπορούν να παράγουν μια δράση, συναδέλφους από διαφορετικές περιοχές, διαφορετικού επιστημονικού ενδιαφέροντος και χωρίς την απαραίτητη προϋπόθεση να είναι εικαστικοί. Και είμαστε διπλά χαρούμενοι που η προσπάθειά μας αυτή, μιας ετερογενούς ομάδας, αγκαλιάστηκε από την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών μέσα από το ΣΤ' Εργαστήριό της.

Ταυτόχρονα συνεχίζουμε να αναδεικνύουμε την ανάγκη συντήρησης, λειτουργικής και αισθητικής αναβάθμισης όλων των δημόσιων χώρων και της «παράδοσής» στο λαό για πολιτιστικές και κοινωνικές δράσεις.

Γι αυτό και επιλέξαμε η τωρινή μας έκθεση λόγω της θεματολογίας της να παρουσιαστεί στην Αθήνα στο Δημόσιο Απολυμαντήριο επί της Ιεράς Οδού, σε τμήμα του κτιριακού συγκροτήματος του Λυσοιατρείου, σε ένα χώρο με μνήμες και ιστορία, αλλά ρημαγμένο και λεηλατημένο, που χρειάζεται τα «φώτα» που θα πέσουν πάνω του, να δώσουν ώθηση στις σκέψεις και τα όνειρά μας, για να μετατραπεί σε σύγχρονο χώρο πολιτιστικών δραστηριοτήτων, ανοικτών στο λαό και τις εικαστικές ομάδες.

Ευελπιστούμε ότι η αποδοχή της Περιφερειακής Αρχής του αιτήματός μας να τεθεί υπό την αιγίδα της η τωρινή μας δράση και η παρουσίαση της έκθεσης στο χώρο αυτό και η στήριξη που μας παρείχε, σηματοδοτεί την θέληση της για επιτάχυνση των διαδικασιών ολοκλήρωσης όλων των απαραίτητων διαδικασιών για να υλοποιηθεί το έργο μιας τέτοιας μετουσίωσης του Δημόσιου Απολυμαντηρίου-Λυσοιατρείου.

Με αυτές τις σκέψεις και με ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους όσους συνέβαλαν στην προσπάθεια αυτή, αισιοδοξούμε να συνεχίσουμε και να ταξιδέψουμε την έκθεση αυτή και σε άλλα μέρη...

Βέτα Πανουτσάκου

*Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Υπαλλήλων
Αιρετών Περιφερειών Ελλάδας (ΟΣΥΑΠΕ)
και του Συλλόγου Υπαλλήλων Περιφέρειας Αττικής*

Χαιρετισμός Περιφερειάρχη Αττικής

Αποδεχθήκαμε το αίτημα της Ομοσπονδίας Υπαλλήλων Συλλόγων Αιρετών Περιφερειών Ελλάδας (ΟΣΥΑΠΕ) να τεθεί η εικαστική τους δράση υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Αττικής, γιατί έχοντας την πεποίθηση ότι η καλλιτεχνική δημιουργία και δράση συμβάλει στην ανύψωση των ανθρώπων, στηρίζουμε τις προσπάθειες των εργαζομένων - συνεργατών μας στις Περιφέρειες να εκφράζουν δημιουργικά τα ενδιαφέροντά τους.

Οι καλλιτεχνικές ανάσες άλλωστε λειτουργούν σε όλους μας ευεργετικά απέναντι στις εργασιακές δυσκολίες και την ρουτίνα της καθημερινότητας. Πολύ περισσότερο μάλιστα όταν αυτές έχουν αφετηρία εργαζόμενους στις Περιφέρειες και αγκαλιάζονται από εικαστικούς της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών.

Η επιλογή εξάλλου του χώρου του Δημόσιου Απολυμαντηρίου – Λυσοιατρείου για την παρουσίαση της Έκθεσης με τίτλο «ΚΑΘΑΡΣΙΣ», ενός χώρου που χαρακτηρίζεται από χρόνια υποβάθμιση αποτέλεσε για εμάς πρόκληση για την ένταξη της αναβάθμισής του στον σχεδιασμό μας. Δεν φοβηθήκαμε να δείξουμε την απαξίωσή του, γιατί αδιαπραγμάτευτα το βλέμμα μας το έχουμε στοθερά στραμμένο στο μέλλον...

Θέλουμε να δουν όλοι σήμερα την κατάστασή του, για να αντιληφθούν και γιατί όχι να θαυμάσουν αύριο την εξέλιξή του. Θα προσπαθήσουμε να κάνουμε ότι δεν έγιναν τόσα χρόνια. Έναν χώρο πολιτισμού και καινοτομίας, ανοικτό στην κοινωνία της Αττικής. Περιφερειακή Αρχή και εργαζόμενοι μπορούμε και θα καταφέρουμε πάρα πολλά.

Νίκος Χαρδαλιάς

Περιφερειάρχης Αττικής

Κάθαρσις

Η έκθεση Κάθαρσις στο Δημόσιο Απολυμαντήριο Αθηνών (σε τμήμα του κτιριακού συγκροτήματος του Λυσοιατρείου) προέκυψε αφενός από το προσωπικό μου ενδιαφέρον για το γενικό πεδίο του δημόσιου χώρου, αφετέρου δε καρποφόρησε ως μια ιδέα σύνδεσης Περιφερειακών Ενοτήτων σε μια εικαστική δράση (καθώς το θέμα αποφασίστηκε από κοινού).

Έχοντας νωπές τις μνήμες της πρόσφατης καραντίνας και ενδιαφερόμενη για την εγκατάλειψη κτιρίων ιδιαίτερης ιστορικής και αρχιτεκτονικής σημασίας που κάποτε υπήρξαν φορείς έντονης κοινωνικής συνάθροισης - όπως ακριβώς είναι το Απολυμαντήριο - υποκινήθηκε εκ μέρους μου η επανεργοποίηση ενός τέτοιου δημόσιου χώρου.

Συγκεκριμένα, μετά από πρόσκληση της Ομοσπονδίας Υπαλλήλων Αιρετών Περιφερειών, έγινε κάλεσμα σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας, καθώς και ακολούθησαν πολυάριθμες διαδικτυακές συναντήσεις, προτού αποφασιστεί να ασχοληθούμε με το Απολυμαντήριο.

Δημιουργήθηκε, ακολούθως, μια ομάδα συναδέλφων από τέσσερις Περιφέρειες (Αττικής, Νοτίου Αιγαίου, Στερεάς Ελλάδας, Κεντρικής Μακεδονίας), όπου με αφορμή το εν λόγω θέμα προσπαθήσαμε να διερευνήσουμε το πώς μια ετερογενής ομάδα συναδέλφων από διαφορετικές περιοχές, διαφορετικού επιστημονικού ενδιαφέροντος και χωρίς την απαραίτητη προϋπόθεση να είναι εικαστικοί, μπορούν να παράγουν μια δράση.

Τα Απολυμαντήρια, αν και ήταν αρχικά χώροι υποδοχής, όπου έμπαιναν σε περιορισμό επιβάτες καθώς και εμπορεύματα που προέρχονταν από λιμάνια στα οποία άκμαζε η πανούκλα, ωστόσο λειτούργησαν επί πολλά χρόνια και με άλλες χρήσεις (π.χ. χώρος για την ιατρική εξέταση των ιεροδούλων).

Κατά την πρώτη επίσκεψη μας στο Απολυμαντήριο της Αθήνας, διαπιστώσαμε το εξαιρετικό ενδιαφέρον του κτιριακού συγκροτήματος (περιέχει εκτός από ένα διατηρητέο κτήριο, άλλα γκρεμισμένα ή σχετικά ανακαινισμένα), όπως και συνειδητοποιήσαμε την επιτακτική ανάγκη μιας επανεκκίνησης, μέσα από την εμφανή εγκατάλειψη.

Ο ίδιος ο χώρος βρήκαμε ότι είχε εικαστικό ενδιαφέρον: η αυλή που θα μπορούσε να είναι το πρωταγωνιστικό σημείο μιας δράσης, αλλά και ενδιαφέροντα υλικά κατάλοιπα όπως κλίβανοι, στολές απολυμαντών ή έπιπλα της εποχής της αρχικής λειτουργίας του.

Ως επιστέγασμα ακολούθησε πρόταση συνεργασίας στο ΣΤ' Εργαστήριο της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, με τους καθηγητές να την αποδέχονται και να ξεκινά έτσι μια αλληλεπίδραση με τους φοιτητές του 3ου έτους.

Πραγματοποιήθηκαν μαζί με τους φοιτητές, μετά από πολλές συναντήσεις και επισκέψεις στον χώρο, εικαστικά έργα επιτόπια (in situ) που συνομιλούν με τα έργα τα δικά μας, των συναδέλφων της Περιφέρειας.

Με μια σφαιρική ματιά, η δράση μας αποτελείται από «νύξεις» οι οποίες αφορούν ένα κτίριο «τοπόσημο», συνδέοντας τον παρόντα χρόνο με τις ιστορίες που αυτό κουβαλάει.

Κωνσταντίνα Καραχάλιου

Εικαστικός

ΤΟ ΣΤ' Εργαστήριο Ζωγραφικής στο Απολυμαντήριο Αθήνας

Στο πλαίσιο των επικοινωνιακών του δραστηριοτήτων, το ΣΤ' Εργαστήριο, πραγματοποιεί κατά καιρούς θεματικές ομαδικές εκθέσεις των φοιτητών, σε συνεργασία με γκαλερί, ιδρύματα, δημόσιους φορείς κ.λπ, με απώτερο σκοπό την καλύτερη και ουσιαστικότερη κατανόηση του έργου τους από το ευρύτερο κοινό.

Έτσι λοιπόν στο Απολυμαντήριο Αθήνας, φοιτητές και φοιτήτριες του ΣΤ' Εργαστηρίου Ζωγραφικής της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, εκθέτουν τα έργα τους, έτσι ώστε εσείς ως θεατές, να προσπαθήσετε να καταλάβετε τι είναι αυτό που σας αγγίζει στον κάθε ένα δημιουργό και την δική του εικαστική ματιά.

Στην συγκεκριμένη έκθεση, οι καλλιτέχνες θίγουν, το ζήτημα της Κάθαρσης. Διερευνώντας το εικαστικά, διέσχισαν μια τεράστια διαδρομή, αποτελούμενη από τις προσωπικές διαδρομές όλων μας. Απέδωσαν, με σχέδια, ζωγραφιές, κολάζ, φωτογραφίες, εγκαταστάσεις, τις πληροφορίες τους στον χώρο του Απολυμαντηρίου, τις εμπειρίες και τα συναισθήματα που τους προκαλεί η γενικότερη έννοια της Κάθαρσης. Φανταστήκαμε τα έργα όλων, το ένα δίπλα στο άλλο, όπου η τελική εικόνα αποτελείται από μικρές προσωπικές ιστορίες, με απώτερο στόχο την δημιουργία ενός συνολικού χώρου και χρόνου, ενός οικήματος, μιας πόλης όπου όλοι συνυπάρχουμε παρόντες ικανοί, ζωντανοί και πιο “καθαροί”.

Συμμετέχουν οι: Κυριακή Αλεξανδροπούλου, Ελισάβετ Ελευθεριάδου, Νεφέλη Φερεντίνου, Αγγελική Θανασά, Ελένη Καστρινογιάννη, Βασιλική Κουλιεράκη, Στέλιος Κουρκούλης, Δημητριάνα Νικολάου, Μανιόλα Σάλα, Φαίη Σκαρδή, Ευαγγελία Σταμούλου, Τερψιχόρη Τραχαλάκη, Αλέξανδρος Τσολάκη

Επιμέλεια και οργάνωση: Στ' Εργαστήριο Ζωγραφικής της ΑΣΚΤ, (Γιώργος Καζάζης - διευθυντής και καθηγητής, Παναγιώτης Σιάγκρης - ΕΔΙΠ, Ιωάννα Καφίδα - διδάσκουσα).

Γιώργος Καζάζης

Καθηγητής ΑΣΚΤ

Διευθυντής Στ' Εργαστηρίου Ζωγραφικής ΑΣΚΤ

Το καθαρτήριο βλέμμα

Ορισμένα πνεύματα που αγαπούν το μυστήριο θέλουν να πιστεύουν ότι τα αντικείμενα διατηρούν κάτι από τα μάτια που τα κοίταξαν.

Μαρσέλ Προυστ, Αναζητώντας τον Χαμένο Χρόνο
(μτφρ. Παύλος Α. Ζάννας, Εκδόσεις Εστία, 2011)

Η Ιερά Οδός, το αρχαίο μονοπάτι της πομπής προς την Ελευσίνα και τα Μυστήρια της, βρίσκει πάντα την αφορμή να αναδύει υπόγειους συμβολισμούς στο σήμερα. Γίνεται τελετουργικό νήμα μετάβασης, καθαρμού, μεταμόρφωσης. Στην καρδιά αυτής της οδικής αρτηρίας, στην περιοχή του Ελαιώνα, ξεπροβάλλει ένα εκτεταμένο κτιριακό συγκρότημα που περιλαμβάνει το πρώην Δημόσιο Λυσοιατρείο, το πρώην Δημόσιο Απολυμαντήριο και το παλαιό Δαμαλιδοκομείο - ένα έντονα φορτισμένο περιβάλλον που υφαίνει αόρατα την αρχαία μυσταγωγία με τις σιωπηλές και αθέατες πλευρές της νεότερης ιστορίας της Ελλάδας.

Μία σύντομη ιστορική αναδρομή στην εξέλιξη και τη χρήση των φορέων αυτών θα μας βοηθήσει να συνθέσουμε το τοπίο. Τα τρία δημόσια ιδρύματα αποτέλεσαν σημαντικά παραδείγματα των υγειονομικών υποδομών του ελληνικού κράτους, σχεδιασμένων για τον έλεγχο και την προστασία της δημόσιας υγείας κατά τις κρίσιμες μεταβατικές περιόδους του 19ου και 20ού αιώνα. Αυτές οι υποδομές εντάσσονταν στην πολιτική υγείας του νεοσύστατου κράτους, όπως φαίνεται από το εκτεταμένο δίκτυο υγειονομείων και λοιμοκαθατηρίων που αναπτύχθηκε σε στρατηγικές τοποθεσίες με εμπορική σημασία, όπως το Ναύπλιο, η Σύρος, η Ύδρα, η Πειραιάς, η Πάτρα και αλλού. Το συγκρότημα της Αθήνας, που γειτνιάζει με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών άρχισε να χτίζεται στα τέλη του 19ου αιώνα και ολοκληρώνεται περί τα μέσα του 20ού αιώνα συγκροτώντας σταδιακά ένα σύμπλεγμα δημόσιας υγειονομικής περίθαλψης. Ήταν στενά συνδεδεμένο με την ανάγκη για αντιμετώπιση νοσημάτων όπως η λύσσα, η ευλογιά, η φυματίωση και άλλες λοιμώξεις, που μάστιζαν τον πληθυσμό εκείνης της περιόδου. Η Ιερά Οδός επιλέχθηκε συνειδητά ως ενδιάμεση ζώνη: ένα όριο ανάμεσα στον πυρήνα της πόλης και την περιφέρεια, λειτουργώντας ως υγειονομικό φίλτρο σε μια εποχή που ο φόβος των επιδημιών καθόριζε την πολεοδομική σκέψη. Το Δημόσιο Λυσοιατρείο εξειδικευόταν στην παρακολούθηση και θεραπεία περιπτώσεων λύσσας ενώ το Δημόσιο Δαμαλιδοκομείο ήταν ίδρυμα που φρόντιζε άρρωστα ζώα, σε συνδυασμό με τον ευρύτερο έλεγχο της ζωονόσου. Το Δημόσιο Απολυμαντήριο χρησιμοποιούνταν για την απολύμανση αντικειμένων, ρούχων, ολόκληρων χώρων ή και ανθρώπων, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις καραντίνας ή μεταδοτικών νόσων. Εκεί γινόταν ο «καθαρμός» ατόμων ή ομάδων που θεωρούνταν επικίνδυνες για τη δημόσια υγεία.

Στη μεταπολεμική περίοδο, η πρόοδος της ιατρικής επιστήμης και η ευρεία εφαρμογή εμβολιασμών οδήγησαν βαθμιαία στην εξάλειψη θανατηφόρων λοιμωδών νοσημάτων στην Ελλάδα. Καθώς οι υγειονομικές συνθήκες μεταβλήθηκαν ριζικά, οι αρχικές λειτουργίες των ιδρυμάτων του συγκροτήματος άρχισαν να ατονούν. Από τα μέσα του 20ού αιώνα και έπειτα, το σύνολο των εγκαταστάσεων εισήλθε σε μια φάση σταδιακής φθοράς και εγκατάλειψης. Ωστόσο, ορισμένα κτίρια αξιοποιήθηκαν για κοινωνικές και διοικητικές ανάγκες: από τη σίτιση αστέγων και τον υγειονομικό έλεγχο εκδιδομένων γυναικών, έως την αποθήκευση αρχείων και την περιστασιακή κατάληψη από πληθυσμούς σε επισφάλεια.

Σήμερα, ένα τμήμα του πρώην Δημοσίου Απολυμαντηρίου εξακολουθεί να στεγάζει υπηρεσίες απολύμανσης και κλιμάκια εποπτών υγείας της Περιφέρειας Αττικής ενώ το κτίριο του ανενεργού Δημοσίου Λυσοιατρείου έχει κηρυχθεί διατηρητέο από το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Περιπατώντας στον χώρο, ο επισκέπτης διασχίζει έναν τόπο σιωπηλής έντασης· το βλέμμα ακουμπά σε φθαρμένα κελύφη περασμένων εποχών, σε απομεινάρια χρήσεων και μετασχηματισμών, σε επιγραφές, νέες προσθήκες

και παλαιά ίχνη που μαρτυρούν ένα συνεχές – όχι πάντα ευθύγραμμο, αλλά παλλόμενο.

Στην αυλή και στους εσωτερικούς χώρους, οι στολές απολυμαντών του σήμερα συνυπάρχουν με αντικείμενα της αρχικής περιόδου λειτουργίας: μεταλλικά έπιπλα, παλιοί κλίβανοι, υγειονομικά σύνεργα, ίχνη χρήσης στα δάπεδα και τους τοίχους. Ο χώρος διατηρεί την ιστορία του σχεδόν αναλλοίωτη· όχι ως στατική μνήμη, αλλά ως υλική και άυλη παρουσία που επιβεβαιώνει τις μικρές ασυνέχειες και τις επιστρωματώσεις του χρόνου – εκεί όπου συγκροτείται η οντολογία του παρόντος.

Αυτό το ιδιαίτερο παλίμψηστο μνήμης έρχεται να ενεργοποιήσει και να επανανοηματοδοτήσει η εικαστική έκθεση *Κάθαρσις* – μια συλλογική δράση που, μέσα από τη συνεργασία και τη συμμετοχικότητα, επιχειρεί να ανοίξει νέους δρόμους για την πολιτιστική αξιοποίηση του πρώην Δημόσιου Απολυμαντηρίου της Αθήνας. Η πρωτοβουλία ανήκει σε μια διεπιστημονική ομάδα εννέα εργαζομένων από την Περιφέρεια Αττικής, την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, οι οποίοι μοιράστηκαν την κοινή επιθυμία να στοχαστούν και να δημιουργήσουν καλλιτεχνικές αφηγήσεις για τον ιδιαίτερο χώρο του Απολυμαντηρίου. Την ομάδα απαρτίζουν οι: Βασιλική Βαϊτση, Γιολάντα Ζιάκα, Ελένη Κανάκη, Κωνσταντίνα Καραχάλιου, Γιώργος Κεβρεκίδης, Ελένη Κομίτη, Μαгдаλνή Μάρη, Οδυσσέας Παπαγεωργίου και Ματίνα Πρωτοψάλτη.

Με την καθοριστική φροντίδα και γενική επιμέλεια της εικαστικού και εργαζόμενης στην Περιφέρεια Αττικής, Κωνσταντίνας Καραχάλιου, η ομάδα, αποτελούμενη από ανθρώπους που δεν ανήκουν απαραίτητα στον εικαστικό ή καλλιτεχνικό χώρο αλλά προέρχονται από διαφορετικά επιστημονικά πεδία, κατάφερε μέσα από την έρευνα αρχείων, τη μελέτη ιστορικών πηγών, την επεξεργασία βιογραφικών ιστοριών και την ανταλλαγή ιδεών να συνθέσει μια δημιουργική πρόταση. Μια πρόταση που δεν αναδεικνύει μόνο τον ιστορικό, κοινωνικό και ανθρωπολογικό πλούτο του απολυμαντηρίου, αλλά και θέτει ερωτήματα γύρω από τις έννοιες του αποκλεισμού, του στίγματος, της περιθωριοποίησης, της θεραπείας, της φροντίδας, της ευαλωτότητας, του τραύματος, της επιβίωσης και της βιοπολιτικής διαχείρισης του σώματος σε συνάρτηση με την εργασία και τις κοινωνικές δομές.

Η έκθεση εμπλουτίζεται με τη δυναμική παρουσία 13 φοιτητών και φοιτητριών του ΣΤ΄ Εργαστηρίου Ζωγραφικής της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, υπό την καθοδήγηση του διευθυντή και καθηγητή Γιώργου Καζάζη, του εικαστικού και ΕΔΙΠ Παναγιώτη Σιάγκρη, καθώς και της διδάσκουσας Ιωάννας Καφίδα. Οι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες προσέγγισαν το φορτισμένο περιβάλλον του Απολυμαντηρίου της Αθήνας με νέα έργα που δημιουργήθηκαν ειδικά για τον συγκεκριμένο χώρο και την εκθεσιακή θεματική. Ζωγραφική, βίντεο, in situ εγκαταστάσεις και διαδραστικά έργα στον χώρο συνθέτουν ένα πολύτροπο τοπίο, όπου η σύγχρονη καλλιτεχνική πρακτική της νεότερης γενιάς δημιουργών συνομιλεί με την μνήμη, τα υλικά ίχνη και τις αφανείς διαδρομές προσωπικών βιωμάτων.

Τον καλλιτεχνικό κύκλο της αφήγησης της *Κάθαρσης* ολοκληρώνει η συμμετοχή σπουδαστών και σπουδαστριών από τη Σχολή Χορού του Ωδείου Αθηνών, οι οποίοι, με επίκεντρο τη σωματικότητα, αναμετρώνται με την ενέργεια του πρώην Δημόσιου Απολυμαντηρίου, μέσα από μια ανοιχτή και δημόσια περφόρμανς σε επιμέλεια της Λίλας Ζαφειροπούλου, Διευθύντριας της Σχολής Χορού.

Έχοντας το βλέμμα οδηγό — όχι απλώς ως αισθητηριακό εργαλείο, αλλά ως φορέα ηθικής, πολιτικής και γνωστικής φόρτισης — στεκόμαστε σήμερα σε έναν τόπο με ιστορικό βάθος. Αναζητάμε ίχνη: από τα αντικείμενα που διασώθηκαν και τις παρεμβάσεις των δημιουργών, έως τις νοπτές διαδρομές των σωμάτων και των βλεμμάτων που τον κατοίκησαν και αυτών που τώρα τον διασχίζουν. Το βλέμμα δεν μένει στην επιφάνεια. Διεισδύει, ενοικεί, συνομιλεί. Εδώ η κάθαρση δεν επέρχεται ως λύτρωση, αλλά ως ανοιχτό ερώτημα: πώς καθαίρεται η μνήμη; Πώς απολυμαίνεται η ιστορία; Τι παραμένει ανεξίτηλο; Τι ξαναγράφεται και από ποιους; Ποιες αφηγήσεις διεκδικούν χώρο;

Δώρα Βασιλάκου

Ιστορικός τέχνης

Εντός της αγκαλιάς, κάθαρση, 2024-2025, ακρυλικό σε καμβά, 30 x 24 εκ.

Βασιλική Βαΐτσον

Εντός – Εκτός, 2025, τρίπτυχο, ακρυλικό σε ύφασμα, 80 x 250 εκ.

Γιολάντα Ζιάκα

Εγκλεισμοί, 2025, {μέρος ζωγραφικής εγκατάστασης}, λάδι και ακρυλικό σε χαρτί, 18 x 15 εκ.

Ελένη Κανάκη

Απολυμάντες, 2025, γλυπτική εγκατάσταση με πλαστικό, ξύλο, γύψο, led φωτισμό, μεταβλητές διαστάσεις

Κωνσταντίνα Καραχάλιου

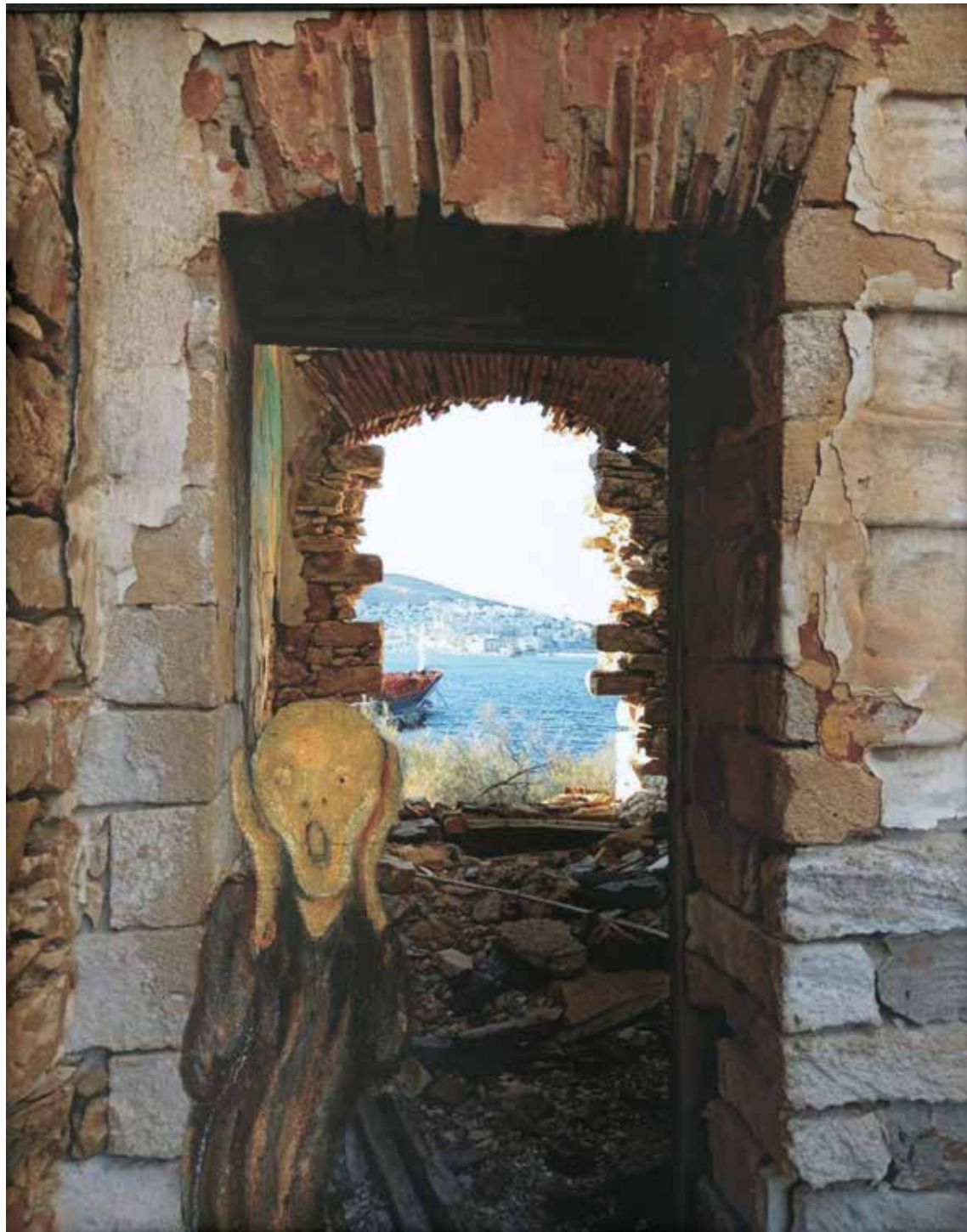
Understanding of intimacy, 2017, σύνθεση από 9 αυτοπορträίτα, παστέλ σε χαρτί,
42×29,7 εκ. το καθένα

Γιώργος Κεβρεκίδης

Κάθαρση, 2025, υδατογραφία, 29 x 40 εκ.

Ελένη Κομίτη

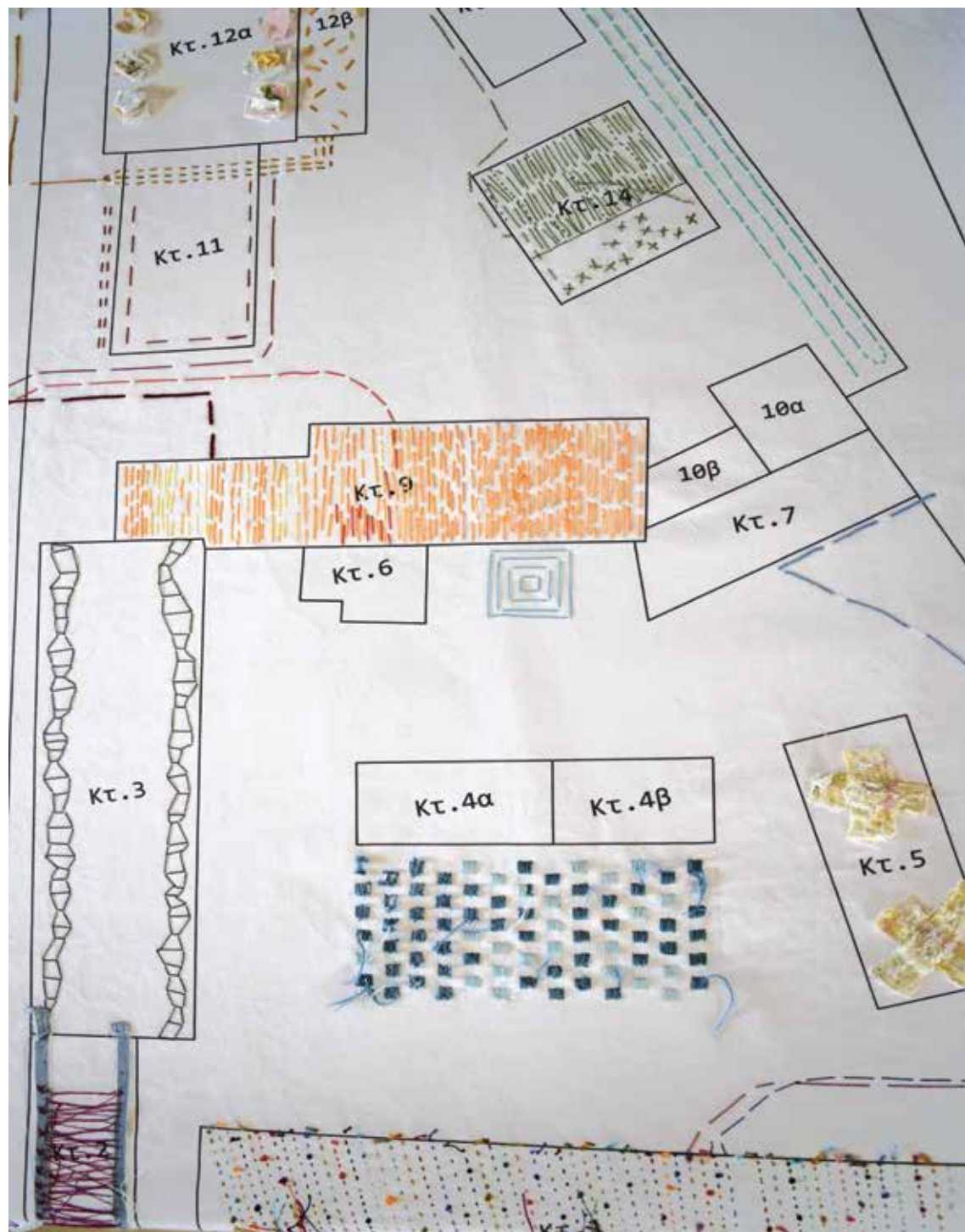
Σκιές, 2024, Φωτογραφία με ενσωματωμένη ζωγραφική σε εκτύπωση, 50 x 40 εκ.

Μάγδα Μάρη

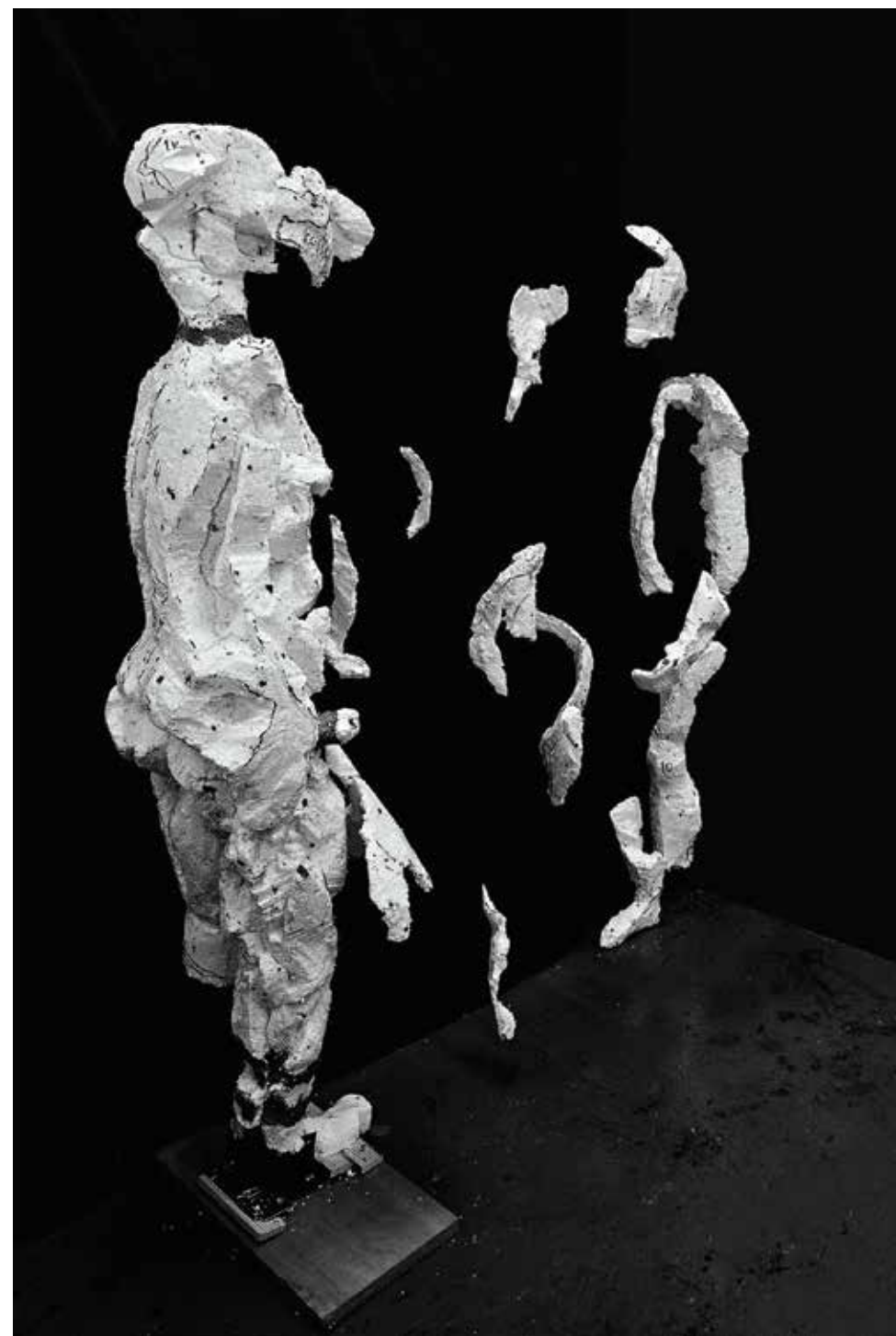
Άιτιλο, 2025, φωτογραφία, ψηφιακή εκτύπωση, 30 x 45 εκ.

Οδυσσέας Παπαγεωργίου

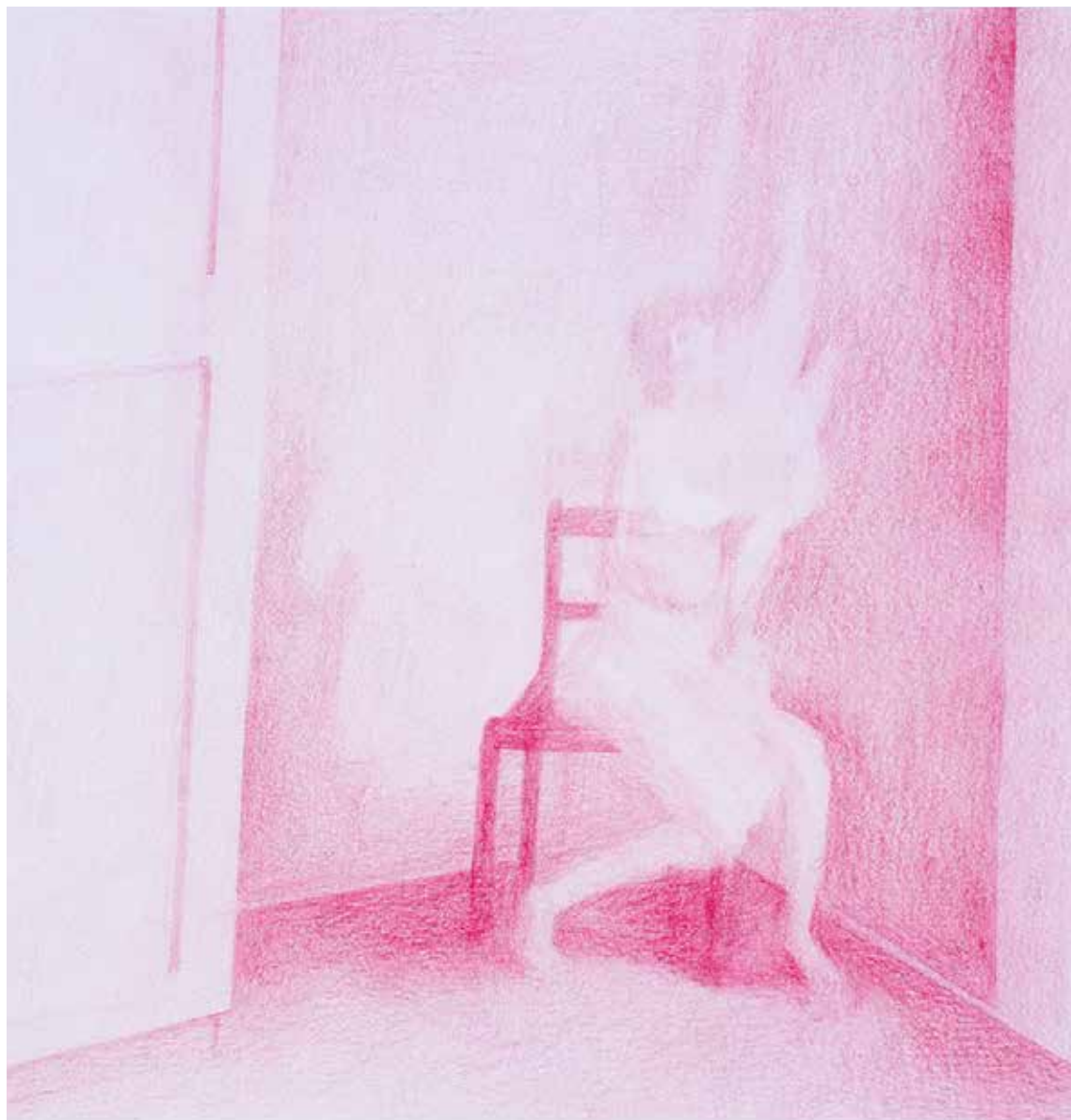
Γχνημα, 2025, νήμα σε ύφασμα, 150 x 250 εκ.

Ματίνα Πρωτοψάλτη

novus ego, 2025, Φελιζόλ, 150 x 120 x 45 εκ.

Κυριακή Αλεξανδροπούλου

Χωρίς τίτλο, 2025, ξυλομπογιά σε χαρτί, 29,5 x 42 εκ.

Ελισσάβετ Ελευθεριάδου

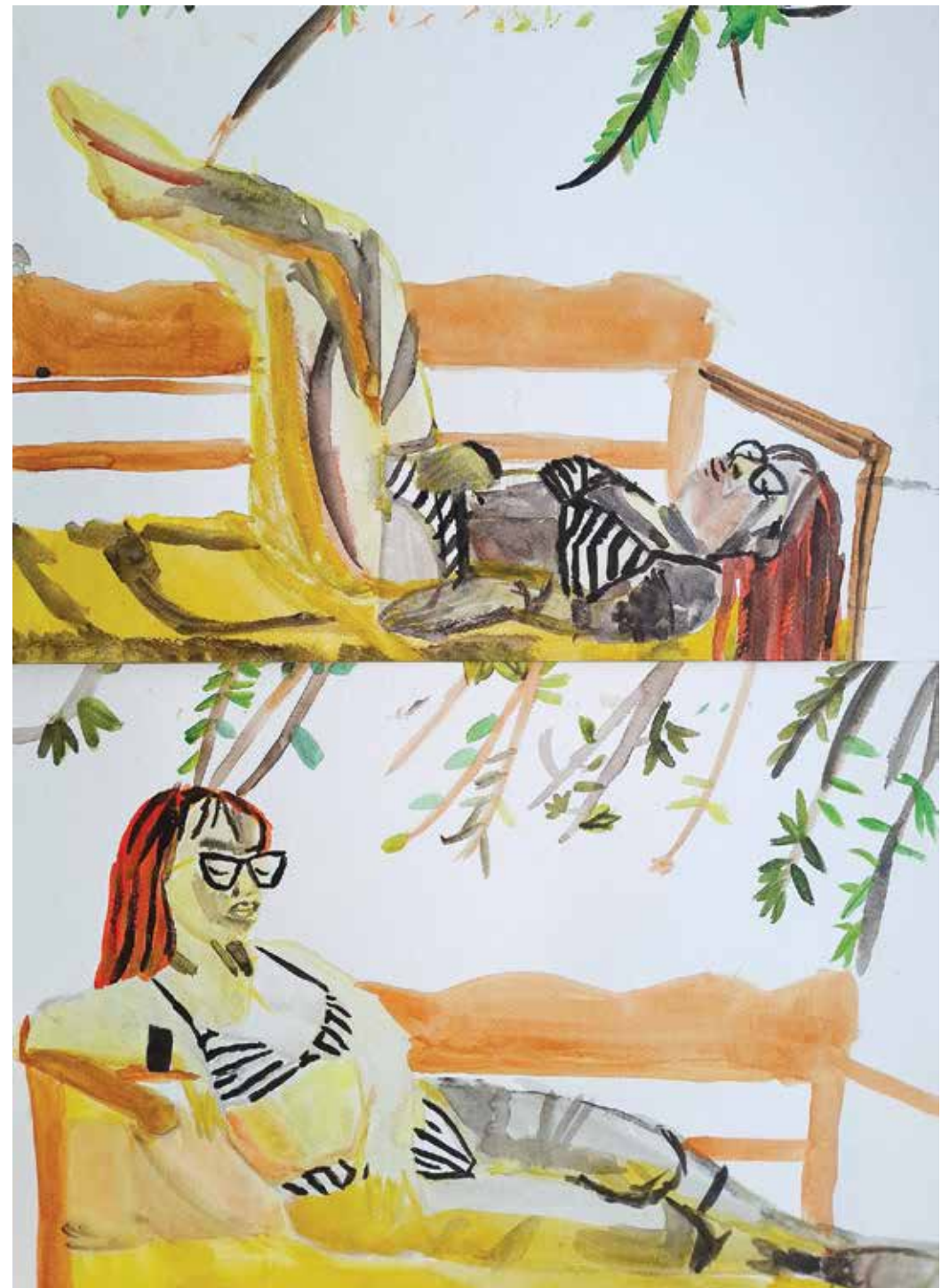
Praetrium/nunc, 2025, αφρός πολυουρεθάνης, βαμβάκι, σύρμα, χαρτί, Μεταβλητές διαστάσεις

Αγγελική Θανασά

Μαλακό Βάρος, 2025, Κεραμικό (κουκούλι): 95 × 45 εκ., Μάλλινη μάζα: 70 x 75 εκ.

Ελένη Καστρινογιάννη

ΑΘΗΝΑ, 2025, ακουαρέλα, 42 x 30 εκ. το καθένα

Βασιλική Κουλιεράκη

PLACEBO, 2025, ακρυλικά σε μουσαμά, 130 x 70 εκ

Στέλιος Κουρκούλης

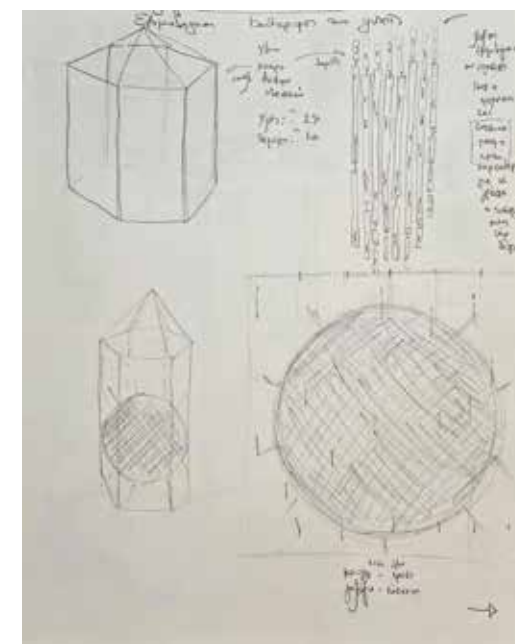
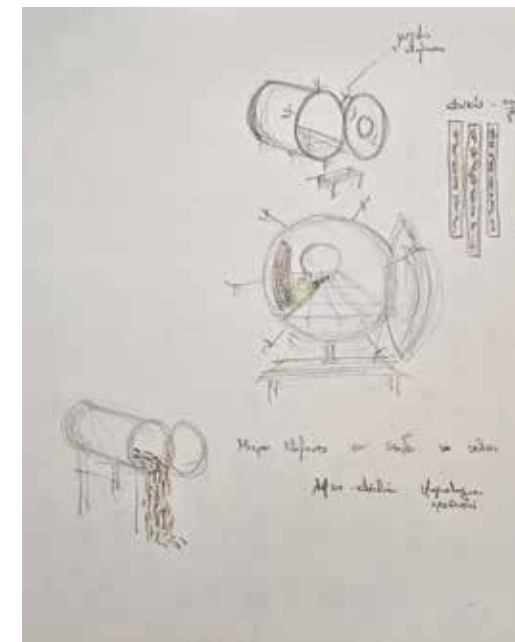
Άιτιλο, 2025, λάδι σε καμβά, 125 x 95 εκ.

Δημητριάνα Νικολάου

The Pacifier, 2025, ξυλογραφία, 70 x 50 εκ.

Μανιόλα Σάλα

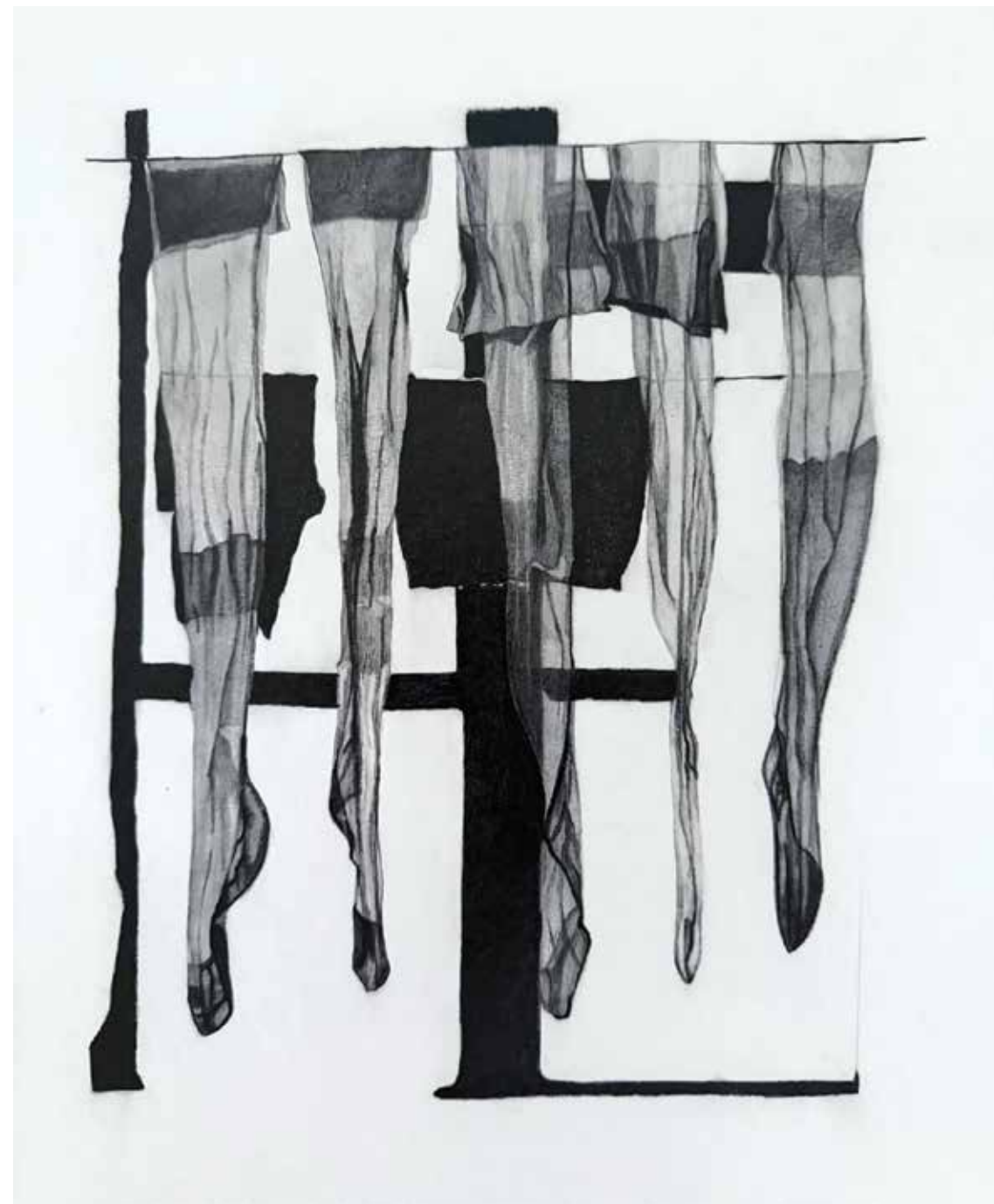
Εξομολόγηση Ως Προσευχή, 2025, σχέδια για in situ, διαδραστική, εγκατάσταση, Διαστάσεις μεταβλητές

Φαίν Σκάρδν

Άτιτλο II, 2025, λάδι σε μουσαμά, 44 x 80 εκ.

Ευαγγελία Σταμούλου

Πράξη 2 από «Το Εγώ και το Αυτό. 11 Πράξεις», 2025, Μολύβι σε χαρτί, 29,7 x 42 εκ.

Τερψιχόρη Τραχαλάκη

Αιτίλο, 2025, στιγμιότυπο, βίντεο με ήχο, διάρκεια 2 λεπτά

Αλέξανδρος Τσολάκης

Σαγήνη, 2024, λάδι σε καμβά, 47 x 68 εκ.

Νεφέλη Φερεντίνου

Κάθαρσις

Εικαστική έκθεση

Δημόσιο Απολυμαντήριο
Ιερά Οδός 84, Αθήνα, 10447

13 - 22 Ιουνίου 2025

Διοργάνωση
Ομοσπονδία Συλλόγων Υπαλλήλων
Αιρετών Περιφερειών Ελλάδας (ΟΣΥΑΠΕ)

Υπό την αιγίδα
Περιφέρειας Αττικής

Σε συνεργασία με το Στ' εργαστήριο Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών
Επιμέλεια και οργάνωση:
Γιώργος Καζάζης, Διευθυντής - Καθηγητής
Παναγιώτης Σιάγκρης, Ε.Δ.Ι.Π.
Ιωάννα Καφίδα, Διδασκουσα

Ειδική συμμετοχή
Ωδείο Αθηνών

Γενική επιμέλεια, συντονισμός
Κωνσταντίνα Καραχάλιου
εικαστικός, υπάλληλος Περιφέρειας Αττικής

Σύμβουλος επιμέλειας και καταλόγου
Δώρα Βασιλάκου
Ιστορικός τέχνης

Φωτογραφίες έργων
Οδυσσέας Παπαγεωργίου
Φωτογράφος, υπάλληλος Περιφέρειας Αττικής

Φωτογραφία εξωφύλλου και οπισθόφυλλου:
Γιώργος Τσιάκος, Νίκος Αθανασάκης

Γραφιστικός σχεδιασμός καταλόγου
Ελευθέριος Καρτέρης

◀ Φωτογραφία προηγούμενης σελίδας

Εσωτερικός χώρος Απολυμαντηρίου Αθήνας, 2025, φωτογραφία: Οδυσσέας Παπαγεωργίου